

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 januari 2016

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 47.155/III/PN
[...]

[...]

Mijnheer de Gedelegeerd Bestuurder,

Ter zitting van 22 januari 2016 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar verenigde afdelingen een klacht ingediend omwille van het feit dat de dienstregelingen die aan de haltes in de randgemeenten werden geplaatst niet met voorrang voor het Nederlands zijn opgesteld. Bovendien zijn de dienstregelingen aan deze haltes drietalig (Frans-Nederlands-Engels).

De klager merkt op dat alle dienstregelingen in de randgemeenten identiek zijn qua taalgebruik en voegt bij zijn klacht een foto van de dienstregeling van de halte “Viaduct E40” in Kraainem.

*

* *

De tram- en buslijnen van de MIVB zijn gedecentraliseerde diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarvan de activiteit niet het ganse grondgebied van het Gewest bestrijkt. Met toepassing van artikel 33 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen, vallen deze diensten onder de bepalingen uit Hoofdstuk III, afdeling 3 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Bus- en tramhaltes zijn plaatselijke diensten in de zin van de SWT. De teksten, vermeldingen en benamingen die er zijn aangebracht, zijn mededelingen aan het publiek (cf. adviezen 33.442 van 22 november 2001 en 37.077 van 16 februari 2006).

Naar luid van artikel 24 van de SWT stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de randgemeenten, de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

Verder heeft de VCT steeds gesteld dat, in tegenstelling tot het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, waar beide landstalen per definitie op voet van gelijkheid staan, de randgemeenten tot het eentalige Nederlandse taalgebied behoren, waar voor deze gemeenten bijzondere regelingen zijn vastgesteld die van de algemene geldende regeling afwijken. Dit betekent dat in een eentalig gebied die bijzondere regelingen er niet mogen toe leiden dat de taal van het gebied de voorrang zou verliezen, en het betekent bovendien dat die bijzondere regelingen er

niet mogen op neerkomen dat de twee talen in alle opzichten worden gelijkgesteld (o.a. advies 43.102 van 20 januari 2012).

Deze zienswijze komt evenzeer tot uiting in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof luidens welke, hoewel de SWT ten behoeve van de Franstalige inwoners in de randgemeenten in een bijzondere regeling voorzien, die regeling geen afbreuk mag doen aan het principiële eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied waartoe die gemeenten behoren. Zulks impliceert dat de taal die er in bestuurszaken moet worden gebruikt in beginsel het Nederlands is en dat de bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands (arrest nr. 26/98 van 10 maart 1998).

Teneinde voormelde voorrang tot uiting te brengen bestaat de VCT –adviespraktijk erin om, in casu, in het Nederlandse taalgebied de Nederlandse tekst aan de Franse tekst te laten voorafgaan, hetzij van links naar rechts, hetzij van boven naar onder (cf. adviezen 22.299 van 18 november 1992, 24.166 van 25 november 1993, 28.037B van 12 juni 1997, 43.044 van 10 juni 2011 en 43.083 van 25 november 2011 en 45.044 van 7 juni 2013).

Wat het gebruik van het Engels betreft oordeelt de VCT dat de MIVB, wanneer de berichten en mededelingen gericht zijn aan een internationaal publiek, een mededeling in het Engels mag toevoegen aan de Nederlandstalige en Franstalige mededelingen (cf. adviezen nrs. 41.076 van 18 september 2009, 41.133 van 20 november 2009 en 42.152 van 8 april 2011).

*
* *

In haar advies 45.128 van 27 juni 2014 oordeelde de VCT dat, gelet op de locatie van de bushalte “Viaduct E40” van lijn 42 te Kraainem, de mededelingen aan deze halte niet beschouwd kunnen worden als mededelingen bestemd voor een internationaal publiek en dat bijgevolg de aan de halte geplaatste uurregeling in het Nederlands en in het Frans, met voorrang voor het Nederlands, en zonder een bijkomende vermelding in het Engels, diende gesteld te zijn.

De VCT stelt vast dat de dienstregelingen aan alle haltes van de randgemeenten drietalig (F-N-E) zijn opgesteld terwijl er in de randgemeenten voorrang moet worden gegeven aan het Nederlands. Wat het gebruik van het Engels betreft wijst zij erop dat een Engelse uurregeling enkel mag worden toegevoegd wanneer de haltes gelegen zijn op locaties met een toeristisch of internationaal karakter, wat in casu niet het geval is. Het systematisch plaatsen van drietalige dienstregelingen is niet in overeenstemming met de SWT (cf. advies 47.113 van 18 september 2015).

De VCT acht de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]